Poštnina plačana v gotovini. IZHAJA VSAK TOREK, ČETRTEK IN SOBOTO. Cena posamezni številki Din 1·50.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV. Ljubljana, v soboto, 23. januarja 1932. Štev. 10.

Kaj bo z našim izvozom sadja?

(Izvirno poročilo z Dunaja.)

Sosednja Avstrija z velikim Dunajem je zaradi lege najboljši odjemalec našega sadja vseh vrst, predvsem pa surovih češpelj v ogromnih količinah, potem grozdja in jabolk. Za to troje si mora Jugoslavija za vsako ceno ohraniti posebno dunajski trg, kajti ako nam ta odneha, ne dobimo nadomestila nikjer.

Lanska izvozna doba je končala veliko slabše, nego sem že v lanskem poletju oznanjal v ljubljanskem listu. Takrat smo šele govorili o morebitnih posledicah splošne gospodarske depresije, ki je objemala vso srednjo Evropo. Kot poznavalec razmer na dunajskih trgih sem presojal precej črno možnosti našega izvoza sadja v Avstrijo sploh. Toda resnica je bila vse hujša, kajti naš izvoz je končal naravnost katastrofalno.

V nekak naraven tok splošne gospodarske depresije je prišla znana kriza v Nemčiji, polomi bank, v Avstriji Kreditni zavod, eden najmočnejših in najuglednejših denarnih zavodov srednje Evrope. — Vseh varčevalcev in malih vložnikov se je polotil paničen strah za njihove prihranke, ljudi se je polastila negotovost, kako bo s prehrano, kako z vrednostjo denarja, kako sploh z obstankom v najbližji bodočnosti. Tudi jugoslovanska letovišča in kopališča so se izpraznila tujcev, zlasti Nemcev, in letošnja bilanca tujskega prometa je — znana. Enako je bilo po vseh letoviščih v Avstriji in Švici, kar je že samo na sebi imelo ogromen vpliv na dovoz sadja... tudi iz naših krajev.

Pod tako neugodnimi znamenji je pričela izvozna sezona našega sadja. Najprej so prišla na vrsto poletna jabolka. Že prvi poskusi so se povsem ponesrečili, kajti naši izvozniki niso prav nič računali z novimi razmerami, marveč so bili še vedno pod vtisi položaja v minulem letu, ki je bilo eno najboljših v zadnjih dvajsetih letih. V Mariboru so nastavili cene kar Din 3·20, a končali s cenami — izpod dinarja. Blaga naši kmetje sploh niso mogli spraviti v denar. Tam okoli Čačka, srbske Požege, Užic, Arilj je še danes 2000 vagonov lepe »budimke«, ki nima kupca. Dunaj je bil za to jabolko že petdeset let najboljši odjemalec, a to leto ni prišlo semkaj deset vagonov.

Češplja je pričela sploh celih 14 dni pozneje, a uspeh se more označiti kratko tako: niti polovico toliko, kolikor prejšnje leto in niti pol prejšnje cene. Torej katastrofalen konec tega izvoza, ki je dajal v našo državo mnogo milijonov tujega denarja.

Z grozdjem je bilo še veliko slabše. — Vsled suše je trpela kakovost, prišlo je zakasnelo na trg, a tuja konkurenca je bila grozna. Madjarsko grozdje je preplavljalo vse trge za vsako ceno, kajti Madjari so se bili postavili na stališče: prodati za vsako ceno izven države, da dobimo tuje valute. Tako n. pr. je stalo lepo grozdje po ogrskih vinogradih do 40 naših par. Letos je došlo na Dunaj tudi veliko bolgarskega in grškega grozdja, ki je trpežnejše od našega, zato lažje prenaša prevoz do Dunaja. Tudi imajo Bolgari in Grki posebne vagone za sadje, ki dopuščajo popolno prezračevanje, a po policah do vrha so koški lepo razpostavljeni, da se niti ne dotikajo. Pri naših vagonih pa je vse na kupu, tako da prihaja na Dunaj več močnika nego zdravega blaga.

In vendar imamo v Jugoslaviji grozdja, ki je na Dunaju jako cenjeno že dolga desetletja, je po kvaliteti tudi res izborno, ali — ne znamo grozdja ne pravilno trgati, ne sortirati, ne pakovati, ne nalagati v vagone. Za ves napredek v Italiji, Ogrski, Bolgariji, Španiji in Grški smo slepi in gluhi, pri nas je od časa do časa le: veliko kokodakanja, a malo jajec. — O predpogojih za dober izvoz, ki so po večini stari naši grehi, bom poročal ob kaki prihodnji priliki iz svoje bogate dunajske skušnje.

Toda še nismo bili pri koncu izvoza češpelj in v sredi izvoza grozdja, ko so prišle nad nas — devizne odredbe, ki so onemogočile plačevanje posebno dovoza sadja. Vsa plačila so bila ustavljena, naravno, da so naenkat izostale tudi pošiljatve našega sadja v Avstrijo. Naši izvozniki so imeli mnogo stotisoč šilingov v Avstriji, ki so ostali tukaj, a naši izvozniki so potrebovali dinarje, ki jih niso mogli dobiti. Nekaj malega so si pomogli potom zasebnega kliringa. Naš izvoz je bil s tem ubit. Šele od 20. t. m. je veljaven kliring med obema državnima bankama. Kako se bo obnesel, je težko reči. Vsekakor bo tu velik naval oviral hitro reševanje tega prometa. — Zato naj naši rojaki malo potrpe.

A. G.

Naši lesni trgovini gre slabo

Koncem leta 1931 moremo na podlagi izvoznih statistik ugotoviti le žalostno dejstvo skoro popolnega zastoja v lesni trgovini. Ta zastoj pomeni velik udarec našemu narodnemu gospodarstvu. Na stotine delavnega ljudstva je našlo zaposlenje v gozdovih pri prevozu lesa iz gozdov in pri predelavi so se preživljali nebrojni podeželski vozniki. Na žagah ter v različnih lesnih industrijah so imeli siguren zaslužek številni profesionalni delavci. Pri lesnem izvozu so bila zainteresirana in zaposlena naša domača špedicijska ter carinsko posredniška podjetja, naše železnice ter naša pristanišča. Lesna industrija je posebno pri nas še varovala mnogo ljudi pred brezposelnostjo.

Pač je preživela že mnogokrat lesna trgovina vsled nadprodukcije lesa ter vsled nizkih cen delne krize, takega trdovratnega zastoja kot je sedaj, pa sploh ne pomnimo.

Ker se je med svetovno vojno porabilo mnogo lesa, so lesu že med vojno cene zelo poskočile nad normalo mirnodobnih cen. Večino lesnih produktov so med vojno konsumirala vojna skladišča. Po vojni se je vsled velikega pomanjkanja ter velikega konsuma cena zopet dvignila in lesna trgovina je postala v prvih povojnih letih zelo rentabilna, kar je imelo naravno posledico, da so se lotili lesne trgovine tako strokovnjaki, na žalost pa tudi ljudje, ki se s tem niso nikoli pečali. Vsled pomanjkanja lesa se v početku ni gledalo ne na kakovost lesa in ne na ceno. — Kupčevanje in produkcija lesa ni bila vezana na nobeno strokovno predizobrazbo. Seveda se je razpaslo v lesni trgovini šušmarstvo, ki že precej let zelo kvarno vpliva na izvoz našega lesa. Tendenca v lesu pa je bila do leta 1929/30 dobra in se ni na šušmarjenje polagalo tolike važnosti. Kam pa je privedla ta povojna nerealnost, čutimo v polnem obsegu šele sedaj, v tej splošni krizi.

Lesne krize je prav gotovo v večji meri kot ruski dumping ali pa splošna gospodarska kriza kriva nadprodukcija nekvalificiranega blaga, popolna desorganizacija v izvozu ter disorientacija glede cen. Z gotovostjo moremo pričakovati zboljšanja izvoza kvalificiranega lesa, s sigurnostjo pa tudi lahko trdimo, da se bode upošteval na svetovnem trgu le strokovnjaško manipuliran les, ki bo odgovarjal sedanjim zahtevam, tako glede kakovosti, kakor glede izdelave.

O načinu in možnosti izboljšanja na našem lesnem trgu, posebno v Sloveniji, hočemo v bodoče podrobneje razpravljati.

ČEŠKA DOBILA POSOJILO

»Prager Presse« poroča, da je bila danes zvečer podpisana pogodba za posojilo 600 milijonov frankov za dobo petih let. Pogodbo sta podpisala češkoslovaški poslanik v Parizu in francoski finančni minister Flandin.

* * *

ŠVICA JE TUDI AVSTRIJI ODPOVEDALA TRGOVINSKO POGODBO

Kakor znano namerava Švica na podlagi sklepa zveznega sveta urediti trgovinski promet z inozemstvom na novi podlagi in sicer z uvoznimi kontingenti. Temu novemu sistemu trgovinske politike hoče prilagoditi obstoječe trgovinske pogodbe. Pred tedni je zaradi neuspelih pogajanj odpovedala tudi pogodbo z Avstrijo, ki bo potekla 18. februarja. Do sklepa nove pogodbe pa se bo, kakor je bilo to dogovorjeno že z Nemčijo, tudi po poteku stare pogodbe uporabljal nadalje princip največjih ugodnosti.

Ustanovitev »Šumsko-gospodarske eksekutive«

V naših gospodarskih organizacijah se snuje nova krovna organizacija, ki naj bi obsegala šumarstvo, lesno produkcijo in lesno trgovino.

K ustanovitvi take organizacije sili predvsem dejstvo, da se kljub dominantnemu pomenu šumarstva in predelave šumskih proizvodov za našo banovino niti državna uprava, niti naša javnost in konečno niti interesenti sami v zadostni meri ne zavedajo važnosti te naše gospodarske panoge.

Medtem ko ima n. pr. poljedelstvo že sedaj samostojne oddelke pri banski upravi, uživa državno podporo v gmotnem ter v propagandnem oziru in ima dobiti celo lastne komore, nima šumarstvo, ki zavzema v našem eksportu prvo mesto, ki prinaša denar iz tujine v deželo in ki preživlja posredno ali neposredno skoroda polovico našega ljudstva, niti primernega ugleda niti odgovarjajočega zastopstva.

Samotarstvo našega šumskega posestnika in našega lesnega producenta gre tako daleč, da ne vedo na Gorenjskem za razmere v svoji stroki na Dolenjskem in še manj za razmere v dravski dolini ter obratno. Da nas vsled naše razkropljenosti izven Slovenije sploh le malokdo pozna in še manj vpošteva, je potemtakem razumljivo.

Opozoriti moramo naše lastne vrste na gospodarsko moč, ki jo združeni reprezentiramo ter na pomen, ki pritiče naši gospodarski panogi. Treba je, da združeni nastopamo, ko zahtevamo podpor in ugodnosti, ki jih cela grana potrebuje v korist našega naroda. Treba je, da zgradimo mo-

KONFERENCA TAJNIKOV ZBORNIC ZA TOI

Minister za trgovino in industrijo dr. Kramer je sklical za dne 2. februarja v Beograd konferenco vseh tajnikov zbornic za trgovino, obrt in industrijo. Na konferenci bodo razpravljali o vseh načelnih vprašanjih, ki se nanašajo na izvajanje novega obrtnega zakona.

Dne 26. t. m. pa se bo vršila medministrska konferenca, na kateri bodo razpravljali o načrtu novega pravilnika za avtobusni promet.

* * *

KOVANJE SREBRNEGA DENARJA PO 10 IN 20 DIN

Londonski list »Sandey Referi« poroča, da je angleška državna kovnica denarja sklenila v Beogradu pogodbo za izdelavo 32·5 milijona komadov srebrnikov po 10 in 20 Din za Jugoslavijo. List pripominja, da bo to prvi srebrni drobiž, ki ga izda Jugoslavija po svetovni vojni. Druga partija srebrnega denarja bo izdelana v Parizu, del pa v državni kovnici v Beogradu.

* * *

NOVE TELEFONSKE RELACIJE Z INOZEMSTVOM

Prometni minister je odobril otvoritev telefonske proge Ljubljana—Treibach—Althofen in Maribor—Innsbruck. Triminutni razgovori na prvi liniji stanejo 3·45 zl. fr., na drugi progi pa 4·35 z.l frankov.

Ureditev plačil iz medsebojnega blagovnega prometa med našo kraljevino in Avstrijo

Naša kraljevina je sklenila z Avstrijo poseben sporazum za medsebojno odplačevanje terjatev in dolgov, nastalih iz blagovnega prometa, ki je bilo po avstrijskih deviznih omejitvah in poznejših represalijah od naše strani tako otežkočeno, da je onemogočavalo medsebojne kupčije. Od strani naših interesentov smo dobili številna vprašanja glede tega sporazuma, na katera s tem odgovarjamo, da ga v nastopnem objavljamo v dobesednem prevodu:

1. Vlada kraljevine Jugoslavije in zvezna vlada avstrijske republike sta sklenili za ureditev plačil iz medsebojnega blagovnega prometa nastopen sporazum:

A) Ureditev novih obveznosti.

2. Odplačilo dolgov in terjatev, nastalih po uveljavljenju sporazuma iz medsebojnega blagovnega prometa se vrši nekvarno določilom točke 3 potom kliringa preko Narodne banke kraljevine Jugoslavije in avstrijske nacionalne banke na sledeči način:

Jugoslovanski dolžniki morajo svoj dolg avstrijskim upnikom plačati s pologom dolžnega zneska v dinarjih na zbiralni račun, ki se vodi pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije za avstrijsko nacionalno banko. Na ta račun sprejema Narodna banka plačila v dobro avstrijskih upnikov. Na enak način mora avstrijski dolžnik svoj dolg s pologom dolžnega zneska v šilingih plačati na zbiralni konto, ki ga vodi avstrijska nacionalna banka za Narodno banko kraljevine Jugoslavije in na katerega sprejema posamezna plačila v dobro jugoslovanskih prodajalcev.

Dolgovi in terjatve v 1. odstavku naznačene vrste, ki se glase na druge valute nego na dinarje ali šilinge, se od obeh pogodbenih strank sporazumno preračunijo na dinarsko ali šilingovo valuto.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije in avstrijska nacionalna banka se medsebojno obveščajo o vsakem pologu s prošnjo, da dotičnemu upniku iz zbiralnega konta na bazi dogovorjene zaokrožene valutne paritete izplača terjatev v preračunjenem kurzu: 100 Din = 12·516 šilingov in 100 šilingov = 798·947 dinarjev. Upnik ima pravico na takojšnje izplačilo, to je na izvedbo takojšnjega nakazila za izplačilo samo, ako ima zbiralni konto dobroimetje, sicer se nakaže izplačilo šele, ko dospo nova plačila, po kronološkem vrstnem redu oddanih izplačilnih nalogov.

(Nadaljevanje na drugi strani.)

13. leto se bori »Trgovski list« za interese trgovstva. Zato je skoro neverjetno, da mnogi slovenski trgovci ne čutijo še danes potrebe, da bi list naročili in ga čitali. Ker ne poznajo taki ljudje niti najelementarnejših stanovskih vprašanj, slabijo delo zavednih trgovcev, ki se nesebično trudijo za skupne interese. Zato širite list in pridobivajte mu nove naročnike, da bo naša fronta močnejša, naš glas krepkejši. Kdor pozorno prečita par številk, bo list stalno prebiral, ker bo našel v listu vedno mnogo koristnega. Vsak zaveden in smotren gospodar mora v lastnem interesu čitati »Trgovski list«.

čno zgradbo naše stroke in da jo njenemu pomenu primerno zastopamo.

Če premotrimo dosedanje organizacije šumarstva ter produkcije in prodaje šumskih proizvodov vidimo, da so te grupe posamezno organizirane in to:

Odgoja šum je v glavnem skrb naše podružnice Šumarskega Udruženja;

šumsko produkcijo zastopa Lesni Odsek Zveze industrijcev;

trgovina s šumskimi pridelki pa je organizirana v trgovskih gremijih.

Nimamo pa foruma, ki bi mogel zastopati v javnosti skupne interese **vseh grup** z onim povdarkom in avtoriteto, ki jo zahteva narodno-gospodarski pomen naše grane.

Da se temu nevzdržnemu stanju odpomore, so prizadete organizacije sklenile ustanoviti **»Šumsko-gospodarsko eksekutivo«**, v kateri naj bi bila vsaka navedenih treh organizacij zastopana po dveh delegatih. Eksekutiva bi imela tudi lastno tajništvo.

Pozivljamo interesente vseh treh grup, da pristopijo — v kolikor niso že včlanjeni v organizaciji svoje grupe — čimpreje in v čimvečjem številu v to rganizacijo ter da sodelujejo čim aktivnejše v vseh vprašanjih, tičočih se njihove grane.

Vse želje nanašajoče se na novo ustanavljajočo se organizacijo, blagovolijo interesenti nasloviti na naslov: »Šumsko-gospodarska eksekutiva«, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 27, Trgovski dom.

Nadaljevanje članka: Ureditev plačil iz medsebojnega blagovnega prometa med našo kraljevino in Avstrijo.

3. Ako je v prometu med kakšno jugoslovansko in avstrijsko pogodbeno stranko vsled medsebojnih kupčij dana možnost obračuna, izjavljata oba zavoda, da bodeta dovolila tak obračun v posameznih primerih, kolikor je to mogoče.

4. V primeru izpremembe paritetnih kurzov, ki so podlaga za medsebojno zaračunanje, je dogovorjen odpovedni rok petih dni, vendar pa se tekom pogodbene dobe vplačani zneski izplačajo še po starih pogodbenih določilih.

B) **Ureditev starih obveznosti.**

5. Pred uveljavljenjem sporazuma o kliringu nastale terjatve in dolgovi iz medsebojnega blagovnega prometa se smejo samo po posebej v točkah 6—8 urejenem kompenzacijskem postopku poravnavati potom obeh emisijskih bank.

6. **Jugoslavija dovoljuje plačilo avstrijskih** faktur v originalni valuti pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije, ki preodkazuje vplačila avstrijski nacionalni banki v izplačilo upravičencem. Ako je originalna valuta avstrijski šiling, se izvrši preodkazilo v dinarjih.

Avstrija dovoljuje plačilo jugoslovanskih faktur v originalni valuti na zbiralni konto, ki ga za Narodno banko kraljevine Jugoslavije vodi avstrijska nacionalna banka v svrho predodkazil upravičencem. V kolikor je originalna faktura avstrijski šiling, se preodkazilo izvrši v dinarjih po določilih točke 8.

7. Oba zavoda sta dolžna na podlagi faktur, prevoznih in carinskih in podobnih listin preizkusiti, ali je vplačani znesek dejansko iz blagovnega prometa nastala terjatev v zmislu točke 5.

8. Avstrijska nacionalna banka bo od vplačanih zneskov v šilingih za enkrat pretvorila v dinarje in preodkazala samo ono vsoto, ki po odbitku zneskov, ki jih bo v zmislu t. 6 odst. 2. preodkazala v tuji valuti avstr. nacionalna banka, ustreza zneskom, glasečim se na tujo valuto, katere preodkaže Narodna banka kraljevine Jugoslavije. Na ta način nastali ostanek v šilingih bo obdržala Narodna banka kraljevine Jugoslavije kot dobroimetje avstrijske nacionalne banke. Narodna banka kraljevine Jugoslavije bo dajala na to dobroimetje na ta način predujme, da bo njegovo protivrednost izplačevala jugoslovanskim upnikom avstrijskih dolžnikov.

C) **Splošna določila.**

9. O izravnanju morebitnega salda ob poteku pogodbe se bo pozneje sklepalo.

10. Ta sporazum stopi v veljavo dne 20. januarja 1932 in velja za enkrat tri mesece. Naprej ostane še vsakokrat po tri mesece v veljavi, ako ga pred potekom drugega meseca ne odpove ena ali druga pogodbena stranka.

ZA IZVOZNIKE LESA V FRANCIJO IN ALŽIR

Na podlagi sklepa gospodarsko-finančnega komiteta ministrov so določene od skupnega kontingenta lesa, ki se smejo izvoziti v Francijo in Alžir v prvih treh mesecih tekočega leta za področje ljubljanske Zbornice za TOI naslednje količine:

1. v Francijo: 185 ton hrastovine, 185 ton bukovine in 368 ton jelovine;

2. v Alžir: 140 ton hrastovine, 140 ton bukovine in 845 ton jelovine.

Izvoz v Francijo in Alžir je dovoljen samo po predložitvi potrdila Zbornice za TOI, da gornje količine niso še izčrpane in da ni v tem oziru ovire za izvoz. Zbornica vabi vse izvoznike lesa, da ji v lastnem interesu nemudoma sporočijo količine lesa, ki jih nameravajo v mejah gornjega kontingenta izvoziti v prvem četrtletju v Francijo in Alžir. Izvozniki, ki so se v tem oziru morebiti že obvezali s sklepi, naj sporočijo to zbornici posebej. Gospod minister za gozde in rudnike je prosil g. finančnega ministra, da brzojavno obvesti vse carinarnice, da ne prevzamejo lesa za carinjenje in odpravo v Francijo in Alžir brez predpisanega potrdila pristojne zbornice, nakar opozarja zbornica vse interesente, da ne bi imeli radi tega nepotrebnih stroškov.

Klišeje

vseh vrst eno- in večbarvne

lugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

ZUNANJE ZADOLŽENJE AVSTRIJE

Dolgoročni krediti dežel in občin Avstrije so na koncu leta 1929 znašali ca 750 milijonov šilingov; od tedaj naprej se je svota še pomnožila. Dolgovi Zveze (Bund) znašajo sedaj ca 2000 milijonov šilingov. Zraven pride še zadolženje Kreditnega zavoda v znesku ca 70 milijonov dolarjev in kratkoročni krediti drugih finančnih zavodov s ca 22 milijoni dol. Za obrestovanje in amortizacijo imenovanih zadolžnih kategorij je treba plačati na leto 9 do 10 odstotkov dolžne glavnice. Pač pa ni ves emitirani znesek placiran v inozemstvu.

* * *

SLADKORNA PRODUKCIJA NEMČIJE JE MANJŠA

Nemška sladkorna industrija je pravkar zaključila svojo kampanjo. Vsa produkcija surovega sladkorja v znesku ca 33 milijonov stotov zaostaja za lansko kampanjo za ca 17,570.000 stotov, torej za več kot za 50 odstotkov. To radikalno nazadovanje je deloma posledica nezadostne domače porabe, zlasti pa posledica onemogočenega izvoza, ker so svetovnotržni tečaji tako nizki, da je izvoz mogoč le z zgubo. Da prepreči eventualni dumping-uvoz, je nemška vlada dosedanjo sladkorno carino, veljavno le do 1. I. 1932, podaljšala za eno leto.

Razstave in sejmi

PRIREDITVE ZAGREBŠKEGA ZBORA V LETU 1932.

Zagrebški zbor priredi v letu 1932 naslednje razstave: od 23. aprila do 2. maja bo IX. avtomobilska razstava, XVII. mednarodna specijalna razstava za poljedelstvo, športni semenj, II. razstava cvetlic in špecijalna razstava za kakteje, nadalje turistična in higijenska razstava. Od 23. do 26. aprila bo VIII. mednarodna razstava za plemensko perutnino in kunce, dne 28. aprila bo elegančna tekma za avtomobile. III. razstava psov bo od 30. aprila do 1. maja 1932, XVIII mednarodni splošni velesemenj z raznimi špecijalnimi razstavami bo od 3. do 12. septembra. Od 10. do 11. septembra bo mednarodni semenj za plemensko govejo živino, od 3. do 6. decembra pa IX. mednarodna razstava za plemensko perutnino, kunce, golobe in ptiče.

Mednarodni sejem v Pragi se vrši od 13. do 20. marca 1932.

Zahteve mlinske industrije

Kakor smo že poročali, so dale težave v izvajanju žitnega režima trgovskim mlinom v naši kraljevini povod, da so se njihovi predstavniki dne 16. in 17. januarja t. l. zbrali v Beogradu na posebni konferenci. Na tej konferenci so v cilju olajšanja položaja predstavniki celokupne mlinske industrije v naši državi sprejeli sledečo resolucijo:

1. Trgovina s pšenico in pšenično moko naj se najkasneje z dnem 15. februarja 1932. oprosti vsakih omejitev.

Ob nastopu svobodne trgovine naj se mlini odškodujejo za vse one zaloge, za katere so preje plačali doplačilo.

2. Monopol izvoza pšenice in moke naj ostane v veljavi do konca tekoče kampanje, to je do 30. junija 1932.

3. Za pokritje izgube pri izvozu naj država pobere od mlina:

a) gotov odstotek od prodajne cene vseh vrst moke kot izredni davek na meljavo do 30. junija 1932 ali

b) na temelju pavšalne obremenitve vseh mlinov po njihovi tehnični kapaciteti poseben pavšal po določeni lestvici.

Hkrati se naprosi kraljevska vlada, da se v privilegirani izvozni družbi pritegnejo k aktivnemu stalnemu sodelovanju predstavniki mlinske industrije.

O teh sklepih je obvestilo g. ministra za trgovino in industrijo ter g. ministra za poljedelstvo posebno odposlanstvo in je bil izvoljen pododbor z nalogo, da podrobno izdela predloge za izvršitev sklepov pod a) ali b). Ta pododbor se je sestal in sklenil, da plenumu poroča:

1. da je treba sestaviti točen kataster vseh mlinov v državi z navedbo kapacitete. Sestavo naj se poveri mlinarski zadrugi v Beogradu.

2. Izvolijo naj se delegati, ki bodo o navedenih točkah kot pooblaščenci zvez polnoveljavno sklepali in na poziv ministrstva trgovine in industrije razpravljali o podrobnostih resolucije. Za delegata iz Dravske banovine je bil predlagan narodni poslanec g. Mohorič.

Ponudbe in povpraševanja

GLAVNO ZASTOPSTVO ALI KOMISIJSKO ZALOGO ZA JUGOSLAVIJO za katerokoli blago bi prevzel Stanko Pitamic v Celju. Ponudbe je poslati imenovanemu neposredno.

TVRDKA PETAR FILIPI, Srbobran (Bačka) se zanima za nakup prvovrstnih sekir. Interesentom se je obrniti direktno na prej imenovano firmo.

Tvrdka S. T. I. L. Società Triestina Industria Legnami, A. G. L., Trst (Trieste), Via San Francesco 24, III. Italija se zanima za nakup lesenih zabojev. Interesentom se je direktno obrniti na prej navedeno firmo.

Tvrdka Joseph C. Darmanin, Malte P. O. Box 41 želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi izvozniki lesa. — Reference: MM. Sciclunas Bank, La Valette, Malte.

Telečan Milivoj, Novi Sad, Cara Nikolaja ulica 27 (v bližini borze) naznanja, da je bil glasom sklepa št. 152 Uprave Novosadske produktne in efektne borze imenovan za posrednika te borze.

Zastopnike za Jugoslavijo išče švicarska tvrdka. Tvrdka **»Zenith«** v Le Locle, ki izdeluje kontrolne aparate za tovorne avtomobile, omnibuse, tramvaje, lokomotive in druge industrijske stroje, išče zastopnika za Jugoslavijo. Ponudbe naj se pošljejo na Švicarski konzulat v Zagrebu, Draškovičeva ulica 30-I, poštni predal 272.

*

JUGOSLOVANSKA TRGOVSKA AGENCIJA V LONDONU

Naš rojak gosp. F. Kožuh je ustanovil v Londonu Jugoslovansko trgovsko agencijo. Agencija ima namen poglobiti že obstoječe in navezati nove poslovne stike med našimi tvrdkami in poslovnimi krogi v Angliji. V tem oziru je agencija za svoje usluge vsem interesentom na razpolago. Naslov agencije je: London N. 16, 235, Evering Road, Agencija vodi korespondenco tudi v slovenskem jeziku in ima široko zasnovano gospodarsko organizacijo. Priporočamo jo vsem poslovnim krogom najtopleje.

Fotoaparate, očala, daljnoglede, ure in zlatnino kupite najboljše pri tvrdki Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

Po svetu

Narodna banka Jugoslavije bo razdelila za preteklo leto 1931 dividendo 400 Din.

Povpraševanje po konoplji v Vojvodini je po poročilu iz Odžacev zmerno. Inozemstvo kupi na teden nekaj vagonov navadne kmečke konoplje.

Državno industrijsko banko v Turčiji hočejo ustanoviti v okviru splošne akcije za pospeševanje industrije.

Ceno elektrolitnega bakra je Mednarodni bakreni kartel zvišal od 7·50 na 7·625 cents; z zvišanjem je nastopilo majhno poživljenje kupčije.

Produkcija zlata v Transvaalu je bila v preteklem letu z 10,870.000 uncami višja kot v letu 1930 z 10,720.000 uncami in je dosegla z gornjim zneskom novo rekordno višino.

Ustanovitev industrijske banke v Nemčiji s sodelovanjem države je pravkar predmet razmotrivanja v finančnih krogih. Banka bi imela zelo obsežen delokrog.

Moratorij za zunanje dolgove Bolgarije hoče doseči bolgarska vlada. Moratorij se smatra za neobhodno potreben. Kritje bankovcev je 34 odstotno in ti odstotki se morajo na vsak način vzdržati, da stabilnost bolgarske valute ne bo ogrožena.

Velesejem v Budimpešti se bo vršil letos od 7. do 16. maja. Velika udeležba se obeta iz Češkoslovaške.

Ogrska je začela dajati v zakup vse one erarične obrate, ki se ne rentirajo zadostno. Prevzema jih zasebno podjetništvo.

Angleški izvoz v Indijo je bil v preteklem letu še enkrat manjši kot v letu 1930, kakor poroča indijski odsek trgovske zbornice v Manchestru.

Uruguayci izjavljajo, da inozemskih dolgov zaenkrat ne bodo odplačevali, pač pa bodo še nadalje plačevali obresti teh dolgov.

Belgijska Narodna banka je zvišala obrestno mero od 2½ na 3½%. Dosedanja obrestna mera je bila v veljavi od 1. avgusta 1930.

Glede petroleja v okolici Mosula se je dosegel popoln sporazum med delegati Anglije, Nemčije, Italije in Francije. Gre za koncesije na desnem bregu reke Tigris.

Glede novih carin v Angliji se izve, da bodo vsi fabrikati zacarinjeni, dočim bodo carine prosti polfabrikati, surovine in vsa važna živila.

Avstrijska tekstilna industrija še nadalje dobro prodaja. Že zadnjič smo govorili o posebni konjunkturi te industrije.

Glede obnove mednarodnega kartela vagonov so ostala dosedanja pogajanja brezuspešna.

Nova najdišča zlata, izredno bogata, so odkrili v pokrajini Tanganjika (bivša Nemška Vzhodna Afrika).

Deficit proračuna v U. S. A. bo po poročilu Mellona narasel do 30. junija t. l. na 2123 milijonov dol., narodni dolg na 15 milijard dolarjev. Pomagati si hočejo z uvedbo novih davkov.

Konkurzov v Jugoslaviji je bilo v preteklem letu 534, poravnalnih postopanj izven konkurza 829; številki za Dravsko banovino sta 72 in 107.

Vojni dolgovi zaveznikov v U. S. A. dosegajo 22 milijard dolarjev; če bi jih Amerika v celoti popustila, bi pomenilo to za vsakega ameriškega državljana zgubo 200 dolarjev.

Brezposelnost v Španiji narašča stalno in je dosegla že pol milijona oseb, ob španskem prebivalstvu 23 milijonov.

Zlate zaloge Poljske banke so se v preteklem letu pomnožile od 562 na 600 milijonov zlotov, obtok bankovcev je padel od 1328 na 1218 milijonov; zlato kritje je bilo na koncu preteklega leta 49·28 odstotno.

Zlate zaloge Zedinjenih držav so znašale na koncu preteklega leta 4461 milijonov dolarjev, kar je (razen Indije) še zmeraj 36 odstotkov vseh monetarnih zlatih svetovnih zalog proti 38 odst. v pričetku preteklega leta, 37% v pričetku 1930 in 20% pred svetovno vojsko.

Število brezposelnih v Italiji je bilo navedeno s koncem preteklega leta z 972.000 od katerih je dobivalo 238.000 podporo. V skupnem številu je 223.000 žensk. Največ brezposelnih šteje rudarstvo in cestna gradba z več kot 303.000 in tekstilna industrija s 128.000.

Švicarski konzulat v Zagrebu urađuje od 1. januarja 1932 v svojih novih uradnih prostorih. Naslov konzulata je: Draškovičeva ulica 30-I, poštanski pretinac 279.

Ivo Zor:

Nov pokret v poslovnem življenju

(Nadaljevnje.)

Druga težnja našega pokreta v poslovnem življenju je uvajanje psihologije v trgovino. Kakor velja »vsa pota vodijo v Rim« za vsakdanje življnje, tako velja v trgovini »Vsa pota vodijo v psihologijo«. Takega mnenja je sloviti gospodarstvenik Herbert N. Casson, ki je trgovino temeljito studiral. In res, čim pričnemo uvajati v trgovino psihologijo, s tem trenutkom postane trgovina kot stroka že znanost.

Znanost je treba studirati. In če bomo studirali našo novo znanost, našo trgovino z isto vnemo, kakor so študirali včasih matematiko, fiziko, geologijo, kemijo in druge znanosti — dobri rezultati gotovo ne bodo izostali. Koristno bi bilo le, da se študija trgovine ne lotijo znanstveniki, marveč trgovci in sploh poslovni ljudje, kajti le oni bodo lahko presojali rezultate v praksi.

Torej vodite svoje podetje čim bolj s psihološkega vidika. Saj rešitev vsakega psihološkega problema ni nič drugega, kakor odgovor na vprašanje: »Kako ljudje mislijo in čutijo, pa najsi bo o izdelkih ali podjetju, o kaki organizaciji ali pa o tem ali onem pokretu.« Zato je treba, da se pred vsako odločitvijo v vašem podjetju vprašate:

Kaj ljudje, kaj moji odjemalci mislijo in čutijo o tem, kar nameravam?

Prav posebno pa je pri tem treba vpoštevati menje žena, ki **odločujejo o nakupu v 95%** vseh kupčijskih primerov. Prepričanje žene je mnogo vredno, ker se zna ona zanj močno zavzeti.

Samo s pomočjo psihologije lahko izboljšate mnogo v trgovski praksi. Predvsem silo lastnega duha, željo do ustvarjanja, prodajanje, uspešno reklamo, razstave v svojih izložbah, razširite svoj trg na druge kraje ali celo inozemstvo, svoje razmerje nasproti svojim uslužbencem, občevanje in kontakt s svojimi odjemalci itd. Odprte in nezorane ledine je še mnogo. **Najboljši plug pa je psihologija.**

Novi pokret pa hoče tudi izboljšati postrežbo. Čim bolj poglobiti prodajno umetnost. Danes moramo prodajati individualno. Vsakega odjemalca moramo študirati. Ustreči moramo vsem njegovim željam. Tudi takim, ki jih ne izrazi. Naša dolžnost je, da jih odkrijemo, še preden se jih sam zave. Le na ta način ga bomo postregli tako, da se bo zopet rad vrnil v našo trgovino. **Občevanje med prodajalcem in kupcem mora biti iskreno in prijateljsko, nikakor pa ne nestrpno in malomarno. Komur storite uslugo, je vaš prijatelj, kogar užalite, pa če tudi prav v malem, ta gotovo ne bo več kupil pri vas.**

Vsak podjetnik mora uporabiti vsa sredstva, da svoje stalne in stare odjemalce obdrži. Ljudje so malenkostni in hitro opazijo, kdaj jih začne trgovec zanemarjati. Le majhen migljaj konkurence v takem trenutku in stalna stranka odleti... Paziti je treba torej tudi na malenkosti.

Neka gospodinja je bila slabe volje. — Stopila je v trgovino, da vzame svojo običajno škatlico cikorije. Ker je bila stara odjemalka, za prodajalca očividno ni bila več dosti zanimiva. Pa ji ni zavil cikorije. Gospodinja je odšla. Na cesti je srečala sosedo. »Kaj, nič vam niso zavili cikorije?« se je začudila ženska, ki je kupovala po navadi v drugi trgovini. »O, tam, kjer jaz kupujem, mi pa vselej vsako stvar zavijejo.« Naša gospodinja je bila užaljena. Posihmal je kupovala pri konkurenci, ki ni bila tako površna. Tako je staro **kupčijsko vez strgal navaden kos časopisnega papirja** in to samo zaradi površnosti prodajalca.

Drug primer.

Bil sem stalen odjemalec v neki trgovini. Ker sem mnogo kupoval, je bilo moje razmerje nasproti prodajalcem precej zaupno. Pa sem stal nekoč ob strani za polico. Prišel je kupec in zahteval z maslom namazano žemljo. Prodajalka je vzela nož, s katerim si je prej ošiljila izrabljeni zobotrebec. Prerezala je kruh in hotela namazati. Toda koščck masla ji je padel na tla prav blizu pljuvalnika. »Ah, saj me ne vidi,« se je prodajalka namuznila proti meni in pobrala maslo. Na vso nesrečo je bil tisti odjemalec moj prijatelj. Gotovo je, da nisem imel več pravega veselja kupovati v tisti trgovini.

Človek, ki gleda v podjetje kot tujec, opazi nedostatke, ki so že v krvi in mesu trgovine, a se zde vsem sami po sebi razumljivi. Z veseljem pa sem opazoval dva kostanjarja, ki sta pekla in prodajala kostanj. Stopil sem do prvega: »Po čem je?« — »Pet za en dinar!« Pa sem vprašal še drugega. »Cel škrnicelj za štiri Din!« Kupil sem pri njem. Počasi sem jedel kostanj in stoječ med obema stojnicama, opazoval kupčijo. Prvi je redko prodal več ko za 2 Din kostanja, medtem, ko je drugi, pri katerem sem kupil tudi jaz, skoro vsakemu oddal vrečko kostanja za 4 Din, čeprav je bilo v njej samo 18 kostanjev. Vrečka je bila visoka in sloka, da je izgledala res velika. Velike lise osmrtnic na časopisnem papiru so jo delale še večjo.

Malo premisleka v trgovini ne škoduje, pa če prav samo pri pečenem kostanju. Vendar pa bi se dalo uporabiti ta trik tudi v drugi kupčiji z velikim uspehom.

(Dalje prihodnjič.)

Glej v vsaki številki

»Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske priložnosti. Zato jih vsi, zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!

RO-LEX
knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA" d. z o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/I
Telefon štev. 33-38

ANGLEŠKO-SKANDINAVSKA VREDNOTNA ZVEZA?

»Times« se pečajo v uvodnem članku s pogajanji, ki so se vršila v Kopenhagenu in ki so se tikala trgovsko- in vrednotnopolitičnega sodelovanja treh nordijskih držav Danske, Švedske in Norveške. Govorilo se je pri tem tudi o gospodarskem sodelovanju z Anglijo. »Times« pozdravljajo to gibanje z veliko simpatijo in dajejo predvsem mnogo upanja na uspeh vrednotni zvezi, ki naj bi severne države trajno vezala na funt. Če bi se to zgodilo, bi brez dvoma tudi druge države, ki so opustile zlati standard, sledile zgledu severnih držav. Tako bi postal funt standardna vrednota za večji del svetovne trgovine.

Ljubljanska borza

Tečaj 22. januarja 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE		
Amsterdam 100 h. gold.	2262·51	2269·35
Berlin 100 M	—·—	—·—
Bruselj 100 belg	783·43	785·79
Budimpešta 100 pengö	·—	—·—
Cu 100 fr.	1097·25	1100·55
London 1 funt	193·98	195·58
Newyork 100 dol., kabel	5623·36	5640·36
Newyork 100 dolarjev	5601·36	5618·36
Pariz 100 fr	221·29	221·95
Praga 100 kron	166·56	167·06
Stockholm 100 šved. kr	—·—	·—
Trst 100 lir	282·02	284·44

TOŽBE, V KATERIH »TRAVA POŽRE KONJA«

Pod gornjim naslovom priobčuje zagrebški »Jutarnji list« naslednjo brzojavno vest iz Ljubljane:

»Viš. deželno sodišče v Ljubljani, ki obsega teritorij cele dravske banovine in štiri okrožna sodišča, in to v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu, je sestavilo sumarni izkaz o poslovanju v prošlem letu. Izkaz kaže v prvi vrsti velik porast civilnih tožb pri okrajnih sodiščih. Vsega je bilo 30.511 tožb, to je za okoli 6 tisoč več kot v letu 1930. Izvršb je bilo v letu 1931. 61.788, tudi teh za okoli 6000 več kot leta 1930. Osobito so zanimive stare civilne pravde, od katerih se vodijo nekatere tudi črez 10 let. Nekateri izmed teh spisov so težki nad 10 kg. V neki taki pravdi, ki se vodi radi komadiča gozda, so dosegli sodni stroški nad 100.000 Din.«

Zagrebški list prinaša gornjo vest kot nekak kurijozum, in prav po tem, ker se drugi čudijo našim razmeram, lahko sodimo, da gre pri nas slabše kot v sosednih pokrajinah!

Češkoslovaško gospodarsko pismo

Fr. Backer iz Prage piše v »N. Fr. Pr.«: **Novi bančni zakon,** ki naj zopet **utrdi zaupanje prebivalstva v banke** in naj izvleče denar iz predalov in nogavic, doslej od parlamenta še ni bil sprejet. Pri obtoku bankovcev v znesku ne celih sedem milijard Kč se ceni vsota doma nabranega in obdržanega denarja na skoraj **eno milijardo.** Bančni zakon bo **odgovornost upravnih svetnikov in direktorjev izredno poostril** in bo zlasti zelo na široko razširil krog **osebnega jamstva** funkcionarjev. Dalje bodo banke, ki so dobile **državno pomoč,** prisiljene dati dotične zneske nazaj. Nadzorstvo nad bankami prevzame finančna oblast, prav tako kot v Nemčiji. — Ne more se dvomiti, da je poostritev bančnega nadzorstva do gotove meje potrebna, ker so jemale številne banke državno pomoč v znesku več sto milijonov sebi v prid, so mirno plačevale dividende in so določile svojim najvišjim funkcionarjem knežje plače in pokojnine. Tu je remedura na mestu; **vobče je pa bankarstvo v Češkoslovaški zdravo.**

Zakon **o zaščiti najemnikov** so zopet za pol leta podaljšali, z malimi izjemami. Za **pospeševanje stavbarstva** so v hitrici skovali nov zakon z zvišanim državnim jamstvom za hipoteke. Da dobi **državna blagajna nova sredstva,** so določili pribitek na dohodarino in na tantiemni davek ter so obenem zvišali ceno vžigalicam za 50 odstotkov v prid državne blagajne. S tem pa finančni minister glede povišanja davkov še ni končal in hoče zvišati še davek na pivo, tobak in pa trošarino.

Stalno naraščujoča bremena tudi Češkoslovaška prav težko prinaša. **Zunanja trgovina pada, število brezposelnih raste.** V trgovsko političnem oziru se ni nič zboljšalo, temveč v zadnjem času še poslabšalo; in država, ki je navezana na eksport — in to je Češkoslovaška — mora v takih razmerah še bolj trpeti kot druge. Svetlobni žarek je **znižanje obrestne mere** od strani Narodne banke od 6 in pol na 6 odstotkov; a to znižanje se smatra še za nezadostno, posebno še, ker je ostala lombardna obrestna mera nespremenjena. Zaščita češkoslovaške krone po deviznih odredbah je toliko močna, da bi se dalo nadaljnje znižanje obrestne mere za pol odstotka brez skrbi riskirati.

V tovarnah je nadaljnje odpuščanje delavcev na dnevnem redu in zlasti **težka industrija,** tako na primer podjetje Škoda, je prisiljena do zopetnih velikih omejitev. Božična kupčija je bila prav tako kot v preteklem letu prijetno presenečenje; zlasti v glavnem mestu Pragi se je veliko kupovalo, čeprav je seveda prodaja luksuznih predmetov daleč zaostala za prodajo srednjega in cenenega blaga.

Glede bližnje bodočnosti ima tudi Češkoslovaška mnogo skrbi in pomislekov, vendar pa nagiba splošno mnenje k optimizmu, kakor smo videli to že v izjavi min. Engliša.

Poštna hranilnica 1931

Poštna hranilnica Jugoslavije je pravkar priobčila podatke o stanju na koncu preteklega leta. **Vloge na čekovni račun** so znašale skoraj 800 milijonov Din ali 100 mil. Din več kot na koncu septembra 1931. Tudi leta 1930 je znašal prirastek zadnjega četrtletja 100 mil. Din. Na koncu leta 1922 so štele vloge 226 mil. Din, na koncu 1925 348, 1926 368, 1927 622, 1928 666, 1929 913, 1930 979, 1931 pa ca 800. Do leta 1930 gre razvoj navzgor; tako tudi razvoj splošnega prometa in razvoj števila vlog. Šele preteklo leto je v znamenju padanja.

Hranilne vloge so se v drugi polovici preteklega leta tako-le razvijale:

Mesec	Konec meseca v mil. Din	Plus proti prejšnjemu mesecu
Julij	287·2	+15·9
Avgust	296·2	+ 9·0
September	298·5	+ 2·3
Oktober	306·7	+ 8·2
November	313·9	+ 7·2
December	334·0	+20·1

Zanimivo je, da so znašale hranilne vloge na koncu leta 1928 šele 36·4 mil. Din. Razvoj je sledeči:

Konec 1928:	36·4 mil. Din
Konec 1929:	106·6 mil. Din
Konec 1930:	209·6 mil. Din
Konec 1931:	334·0 mil. Din

Relativni prirastek je največji v letu 1929, absolutni v letu 1931.

Ameriški kapital v inozemstvu

»Jugosl. Lloyd« objavlja podatke, na podlagi statistike, katero je izdalo ameriško trgovinsko ministrstvo o kretanju privatnih kapitalov, plasiranih v inozemstvu na dolge roke. Iz te statistike je razvidno, da je znašala vsota vseh teh kapitalov koncem l. 1930 okoli 15 in pol milijard dolarjev, kar nam tudi predočuje sledeča statistika:

Leta	mil. dol.	Leta	mil. dol.
1900	500	1925	10.876
1912	1.902	1926	11.684
1921	8.020	1927	12.656
1922	8.877	1928	13.973
1923	9.135	1929	14.764
1924	10.004	1930	15.170

V teh številkah niso vsebovane vsote t. zv. vojnih dolgov (11.640 mil. dol.), katero vsoto pa se na dan 30. junija 1930 računa radi vrnitve nekih dolgov, na 7.740 mil. dol. na bazi 4 % obrestovanja; sem tudi ni šteti kratkoročnih posojil, ki se cenijo na 1725 milij. dolarjev. V zadnjih 28 letih je torej narastla vsota ameriškega kapitala, plasiranega v inozemstvu, za 13.268 mil. dolarjev ali povprečno letno za 737 mil. dolarjev, ne da bi bili pri tem všteti vojni dolgovi in kratkoročna posojila ter depoji ameriških bank v inozemstvu.

Geografsko so bila razpodeljena ameriška dolgoročna posojila tako-le:

	participacija ali dir. plasman	posojila	skupaj
Evropa	1,468.648	3,460.629	4,929.277
Kanada	2,048.787	1,892.906	3,941.693
Meksiko in centr. Amerika	930.843	37.733	968.576
Juž. Amerika	1.631.105	1,410.821	3,041.926
Indija	1,072.000	161.848	1,233.484
Zap. Afrika	115.329	2.500	117.829
Azija	419.504	603.445	1,022.949
Oceanija	154.594	264.700	419.294
Skupaj	7,840.810	7,834.218	15,675.028

Če prištejemo k tej vsoti še oni kapital, ki so ga banke, zavarovalnice in druga podjetja plasirala v inozemstvu v skupnem iznosu 125 milij. dolarjev, tedaj dobimo skupno vsoto 15.170,028.000 dolarjev, od katerega zneska je bilo 7.840,810.000 dolarjev plasiranih v industrijska podjetja.

Največji del ameriškega kapitala je bil plasiran v Evropi in zlasti v Nemčiji. Koncem leta 1930 je znašal nemški dolg Ameriki 1.420 mil. dolarjev, od katerih je bilo 244 milij. dolarjev direktno plasiranih, a 1176 milij. dolarjev posojil. Na druge evropske države odpadejo sledeče vsote: Anglija 641 milj., Francija 471 milj., Italija 401 milj., Belgija 201 milj., itd.

Drugi največji dolžnik Amerike poleg Evrope je Kanada s 3.942 milj. dol., sledi Kuba s 1.067 milj. dol., vloženih zlasti v parobrodarstvo, sladkorno in kavno industrijo.

Zelo močan plasman ameriškega kapitala najdemo v južno-ameriških državah centralne Amerike, ki je znašal koncem leta 1930 3.041,926.000 dolarjev napram 175 milj. dolarjev v l. 1912. V poedinih državah je sledeč angažman: Argentinija 808 milj., Čile 701, Brazilija 571, Mehika 695, Kolumbia 301 in Peru 200 milj. dol.

Sledeča tabela nam nazorno kaže razvoj ameriškega kapitala v inozemstvu:

	1900	1909	1912	1930
		v milij. dol.		
Evropa	10·0	350·0	200·0	4929·3
Kanada	150·0	500·0	400·0	3941·7
Mehika	185·0	700·0	800·0	807·8
Centr. Amerika	10·0	50·0	40·0	160·8
Juž. Amerika	35·0	100·0	175·0	3041·9
Kuba	50·0	130·0	220·0	1066·6
Zap. Indija	10·0	15·0	7·5	166·9
Afrika	10·0	15·0	7·5	117·8
Azija	5·0	175·0	60·0	1022·9
Oceanija	5·0	175·0	60·0	419·3
Razno	45·0	175·0	60·0	419.3
Skupaj	500·0	2020·0	1902·5	15.675·0

Iz tega torej izhaja, da so šele po vojni pričela naraščati ameriška posojila inozemstvu, ki so se od l. 1912 do danes sedemkratno povečala.

Zanimivo je to, da je višina ameriških posojil inozemstvu skoro vsako leto zna-

šala toliko, kolikor znaša aktivnost trgovinske bilance. Ko pa je preteklo leto postala trgovinska bilanca pasivna, se je to dejstvo tekoj občutilo na ameriškem denarnem tržišču. K temu so se pridružile še težave v tem, da so Nemčija in razne južne ameriške države prišle v finančne težkoče ter da je Amerika baš tem državam posodila zadnje čase večje vsote denarja, vsled česar so se že itak slabe denarne prilike Amerike še bolj poslabšale.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH

Razno

SVETOVNA PRODUKCIJA SREBRA

Angleške cenitve za svetovno produkcijo srebra v preteklem letu se glasijo na 190 milijonov unc proti 240 milijonom v letu 1930. V zadnjem četrtletju preteklega leta nastopivša utrditev cene se razlaga iz opustitve zlatega standarda v Angliji, iz špekulativnih nakupov v Ameriki in iz nakupov Nemčije v novčne namene. Najnižja cena srebra v preteklem letu je bila 12 pence, najvišja 21 $^{9}/_{16}$, pri čemer se pa mora upoštevati že razvrednotenje funta.

Kovani drobiž iz niklja po 20, 10 in 5 par, iz game po 10 in 5 par, avstro-ogrski iz niklja in pakfonga po 10 in 20 vinarjev in iz železa po 20 vinarjev prestane biti zakonsko plačilno sredstvo od dne 30. novembra 1931, ko je dobil obvezno moč zakon o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 dinarjev. Ta drobiž se zamenja za kovani denar po 25 par do konca novembra 1932 pri blagajni dravske finančne direkcije v Ljubljani in pri davčnih upravah.

Japonci proti ruski svili. Japonska vlada je prisilila svoje izvedence v svileni stroki, da so odpovedali svoje delovne pogodbe s sovjetskoruskim tekstilnim uradom. Japonski strokovnjaki so bili stopili v sovjetsko službo, da izgradijo poljedelski program v okviru petletnega načrta in rusko svileno industrijo v Turkestanu in Uzbekistanu. Japonska vlada je torej prva med vsemi vladami na svetu, ki se je obrnila proti sodelovanju inozemskih strokovnjakov pri izvedbi petletke. Poleg Uzbekistana in Turkestana hočejo gojiti Rusi svileno industrijo tudi na Krimu. Čeprav se ruska svila kvalitativno ne more primerjati z japonsko, se čuti ruska konkurenca že na marsikaterem prodajnem trgu, in to konkurenco hočejo Japonci po možnosti preprečiti.

Izvoz sadja. Po poročilih centralne komisije pri trgovskem ministrstvu je bilo od junija do konca decembra 1931 izvoženih iz Jugoslavije 2259 vagonov hrušk in jabolk, 4604 vagoni sliv, 363 vagonov grozdja, 600 vagonov posušenih sliv in 100 vagonov slivne čežane. Pri svežih slivah in pri grozdju pomeni 1 vagon 5000 do 6000 kg. Hruške in jabolka so bile izvožene predvsem v Avstrijo, Češkoslovaško, Italijo, Grčijo, Nemčijo, grozdje v Češkoslovaško, Avstrijo in Nemčijo itd.

Pristanišče Antwerp. V preteklem letu je obsegal ladijski promet pristanišča Antwerp 10.559 ladij z 22,390.000 tonami. Leta 1913 je znašal promet 14,150.000 ton, leta 1921 (po vojni) 13 milijonov ton; nato je dosegel promet v neprestanem naraščanju leta 1929 dosedanji maksimum 24,300.000 ton. Nato ga je kriza pognala nekoliko nazaj. Od 10.559 ladij lanskega leta je bilo angleških 3810, nemških 2107, holandskih 1027, belgijskih 661 itd. Jugoslovanskih ladij je bilo 50.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. januarja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov smolnatih bakelj. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave 15.300 kg pšenične moke. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji Pomorskega Saobračaja v Splitu glede dobave jeklenega materijala; dne 21. in 22. februarja t. l. pa glede dobave kovinskega materijala. — Dne 16. februarja t. l. pri Upravi policije v Sarajevu glede dobave 200 parov čevljev za policijsko stražo; pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu pa glede dobave 25.000 kub. metrov drv. Dne 18. februarja t. l. pri Komandi osječke divizijske oblasti v Osjeku glede dobave 14.500 kub. metrov drv. — Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave ognjegasnega orodja. — Dne 20. februarja t. l. pri Dravski divizijski oblasti v Ljubljani glede dobave 20.700 kub. metrov drv. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Vareš se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 22. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Zagreb-Sava se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 20. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave amoniak-papirja, heliografskega papirja, črnega tuša, 150 kg dinamo žice, raznih vijakov, glede dobave transformatorja in Delvac-aparata. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 11. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi III. armij. oblasti v Skoplju ustmena licitacija glede dobave 20.000 kub. m drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Tržna poročila

Tržne cene v Ljubljani, dne 15. januarja 1932. Govedina: V mesnicah po mestu I. 12, II. 10; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 10 do 12, II. 8 do 10, III. 6 do 8, jezika 12, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 6 do 12, ledic 6 do 12, možganov 18 do 20, loja 2 do 5 Din. — 1 kg telečjega mesa I. 14, II. 10 do 12, jeter 20, pljuč 12 Din. — 1 kg prašičjega mesa I. 14 do 16, II. 10 do 12, pljuč 8 do 10, jeter 12 do 16, ledic 20 do 22, glave 6 do 8, parkljev 4 do 6, slanine trebušne 12, mešane 12 do 13, na debelo 13, masti 16 do 17, šunke (gnjati) 18 do 20, prekajenega mesa I. 16, II. 12 do 14, prekajenih parkljev 5 do 7, prekajene glave 8 do 10, jezika 20 Din. — 1 kg koštrunovega 6 do 10, jagnjetine 16 do 18, kozličevine 20 Din. — 1 kg konjskega mesa I. in II. 4 Din. — 1 kg krakovskih klobas 22, debrecinskih in hrenovk 22, safalad in posebnih 20, tlačenk 15, svežih kranjskih 25 do 26, polprekajenih kranjskih 24, suhih kranjskih 30, prekajene slanine 16 do 18. — 1 piščanec majhen 15 do 20, večji 20 do 28, petelin 20 do 25, nepitana gos 40 do 50, domači zajec, manjši 6 do 8, večji 10 do 15 Din. — Divji zajec 30 do 35, 1 kg srne 10 do 20 Din. — 1 kg krapa 20 do 35, linja 24 do 30, ščuke 35 do 40, postrvi in sulca 60, klina 15 do 20, mrene 10 do 15, pečenke 10 do 12 Din. — 1 liter mleka 2·50 do 3, 1 kg surovega masla 25 do 28, čajnega masla 32 do 40, masla 30 do 36, bohinjskega sira 24 do 26, sirčka 7 do 8, eno jajce 1 do 1·25 Din. — 1 liter starega vina 14 do 20, novega 10 do 14, 1 čaša piva 3 do 3·50, vrček piva 5, steklenica piva 6. — 1 kg belega kruha 4·40, polbelega 3·80, črnega 3·20, rženega 3·20, navadna žemlja 0·50 Din. — 1 kg luksuznih jabolk 5, jabolk I. 4, II. 3, III. 2, ena pomaranča 0·75 do 2, limona 0·75 do 1, 1 kg rožičev 8, fig 10 do 16, dateljnov 24 do 44, orehov 3·50 do 5, orehovih jederc 14 do 18, suhih češpelj 5 do 12, suhih hrušk 5 do 8 Din. — 1 kg kave Portoriko 72 do 76, Santos 48 do 52, Rio 42 do 46, pražene kave I. 100, II. 80, III. 56, 1 kg kristalnega belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 15·50, kavne primesi 18, riža I. 8 do 11, II. 6 do 7, 1 liter namiznega olja 17, jedilnega olja 16, vin. kisa 4·50, nav. kisa 2·50, 1 kg soli morske debele 2·50, drobne 2·75, celega popra 60, mletega 62, paprike III. vrste 24, sladke paprike, po kakovosti 36, 1 liter petroleja 7, 1 kg testenin I. 9·50, II. 7·75, pralnega luga 2·50, čaja 60 do 85 Din. — 1 kg moke št. 0, na debelo 405 do 430, na drobno 4·75, št. 2, na debelo 380 do 405, na drobno 4·50, št. 4, na debelo 335 do 380, na drobno 4 do 4·25, št. 6, na debelo 285, na drobno 3·75, kaše 5, ješprenja 5, ješprenjčka 6 do 10, otrobov 1·50 do 2, koruzne moke 2·50 do 3, koruznega zdroba 4 do 4·50, pšeničnega zdroba 5 do 6, ajdovee moke I. 6 do 7, II. 5, ržene moke 3·50 Din. — 1 q rži 190 do 210, ječmena 180 do 210, ovsa 185 do 210, prosa 190 do 210, koruze 155 do 165, ajde 200, fižola ribničana 275, prepeličarja 335, 1 kg graha 8, leče 8 do 10 Din. — 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 440 do 445, 1 kub. m trdih drv 100 do 130, mehkih drv 70 Din. — 1 q sladkega sena 80, polsladkega 75, kislega sena 60 do 70, slame 50 do 60 Din. — 1 kg endivije 10 do 12, motovilca 12, radiča 8 do 12, poznega zelja 1·50 do 2, rdečega zelja 3 do 4, kislega zelja 2·50 do 3, ohrovta 2 do 3, karfijol 5·50 do 6·50, kolerab podzemljic 1·25 do 1, špinače 10 do 12, čebule 3 do 4, česna 8 do 12, krompirja 1·25 do 1·50, repe 0·50 do 0·60, kisle repe 2, korenja 1 do 4, peteršilja 4, zelenjave za juho 4 Din.

Brzojavi: Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263
Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič
Veletrgovina kolonijalne robe. Velepražarna kave. Mlini za dišave
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33
Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode
Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek -:- Svoji k svojim!
Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

»AGRIPPA« kartoteka v obliki knjige
je praktična, moderna, ker nima predalov in omar, je pa tudi poceni
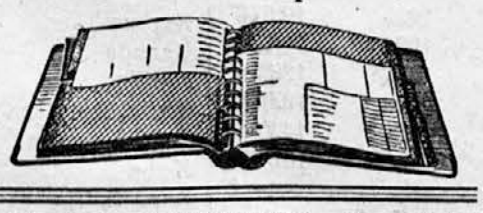
Pojasnila in navodila daje »AGRIPPA«-kartoteka
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica štev. 1

KLIŠEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna
ST•DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Vinocet
tovarna vinskega kisa, d. z o. z.
Ljubljana
nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina. Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.